

**D. D. Emanuelis Gonzalez Tellez, In Inclyta Salmanticensi
Academia Collegii Majoris Conchensis Alumni, &
antiquioris vespertinæ Sacrorum Canonum Cathedræ
propriarii Interpretis; in Pinciano Sanctæ ...**

Additis Notis uberioribus ab Historia, & Chorographia

Complectens Librum Qvintum

González Téllez, Emanuel

Francofurti Ad Moenum, 1690

Caput Primum. Alexander a Papa.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74544](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74544)

juri parere pertinaciter renuit, claves Ecclesiæ in suæ salutis dispendium, & plurimorum scandalum contemnendo. Licet igitur hujusmodi pertinacia non careat scrupulo hæreticæ & pravitate, volentes tamen nobilitati parcere Comitis supradicti, si forsitan ad cor revertens à suo respiscat errore: d. v. mandamus, quatenus si Comes prædictus à nobis diligenter commonitus infra quindecim dies post commonitionem nostram non paruerit plenè juri, vos excommunicationis sententiam latam in eum, sicut rationabiliter est prolata, facientes usque ad dignam satisfactionem inviolabiliter observari, & totam terram ipsius, ac loca, in quibus idem Comes fuerit commoratus, supponentes ecclesiastico interdicto, ecclesias, in quibus aliquid juris habere dignoscitur, ab ejus debito, sublato cujuslibet contradictionis, & appellationis obstaculo & absolventes, fideles ipsius, quandiu in excommunicatione persistit, ab ejusdem fidelitate denuntietis penitus & absolutos. Quod si forsitan nec sic tribuat ei vexatio intellectum, poterit non immeritò formidare, pertinacia obstinata eum in hæresis impingat infamiam, quam cum voluerit, fortè de facili non poterit evitare.

NOTÆ.

1. a *Suession.*) Ita etiam legitur in quinta collectione, *sub hoc tit. cap. 2.* ex qua restituo integram literam textus. De Suessionensi diocesi nonnulla adduxi *in cap. 2. de libelli oblat.*
- b *Laudun.*) Ita legendum est, non *Lundenis*, ut vulgò legitur: de qua diocesi egi *in cap. 25. de rescriptis.*
- c *Comas Registrensis.*) In sexta collectione legitur *Registrensis*. sed malè, cum Comitatus Registrensis fuisset olim in Gallia, ut probant Cironius *in presenti*, qui notat Honorium hic agere de Hugone III. qui successit patri suo Manassi anno 1197 & decessit anno 1229.
- d *Hæreticæ pravitate.*) Quia per infordeſcentiam in excommunicatione per annum redditur excommunicatus suspectus de hæresi, ut probavi *in cap. excommunicamus, § quia, de hæreticis.*
- e *Nobilitati.*) Facit textus *in l. nemo, Cod. de summa Trinit.* quod procedit in pœnis corporalibus, *cap. 1. de purgat. vulgar.* latè probat Tiracuellus *de pœnis temperand. causa 31. num. 25.* nam aliàs nobiles cum exemplo faciliè inferiores ad

peccandum moveant, gravius sunt puniendi, præcipuè in causis fidei, ut probant Simancas *de Catholicis, tit. 46. num. 65.* Eymericus *ad Pennam, 2. part. direct. in presenti.*

f *Absolutis.*) Et ita rectè probat Lotherius *de re beneficiaria lib. 3. quæst. 33.* per infordeſcentiam in excommunicatione privari clericum beneficio jam obtento, dum talis infordeſcentia duret per triennium, juxta textum *in cap. cum bone 8. de arate & qualit.* ubi exposui doctrinam hanc.

g *Absolutos.* Quia non solum ob hæresim privatur quis fidelitate à vassallis sibi promissa, juxta traditam *in cap. final. de hæreticis*; verùm & ob suspicionem hæresis, ut de Philippo I. Rege Galliæ, qui ab Urbano II. in Claromontensi Concilio, & à Joanne & Benedicto Cardinalibus in Pictaviensi Synodo ob ductam Bertradam in uxorem excommunicatus fuit, & à fidelitate subditorum privatus. Qua de causâ Ivo Carnotensis Episcopus nunquam ei parere voluit, ut constat *ex epist. 26. 35. & 211.* & notavit Cironius *in presenti*, Magnus & Illustr. D. Ramos *pro Episc. Lusit. propos. 3. §. 2. num. 80.*

5.

6.

TITULUS XXXVIII.

De pœnitentiis, & remissionibus.

CAPUT PRIMUM.

Alexander ^a Papa.

Manifesta peccata non sunt occultâ correctione purganda.

NOTÆ.

- a *Alexander.*) Ita legitur in sexta compilatione; in prima autem collectione, *sub hoc tit. cap. 1.* legitur, *Calixtus Papa*: sed verba hujus textus in nulla epistola ipsorum Pontificum reperiuntur; extant tamen apud D. Gregorium Magnum *lib. 12. epistol. epist. 132.* ubi dum in *D. D. Gonzal. in Decretal. Tom. V.*

struit Felicem Episcopum Messanensem super variis articulis ad disciplinam ecclesiasticam spectantibus, ait: *Manifesta quoque peccata non sunt occultâ correctione purganda: sed palam sunt arguendi, qui palam nocent, ut dum aperiâ ob- jurgatione sanantur, hi qui eos imitando delin- querant, corrigantur. Dum enim unus corripitur, plurimi emendantur: & melius est, ut pro*

Aaa 2 mulcorum

multorum salute unus condemnatur, quam per unius licentiam multi periclitentur. Nec mirum, si inter homines haec ratio custoditur, cum inter iumenta hoc fieri persape cognovimus, ut ea quae scabiem, aut impetiginem habere videntur, separantur à sanis, ne illorum morbo cetera damnentur, & pereant. Satius est ergo, ut mali aperte corrigantur, quam pro illis boni pereant. Quae verba etiam ex D. Ilidoro citantur in Concilio Aquilgran. sub Ludovico Imperatore, cap. 26.

COMMENTARIUM.

2. **EX** hoc textu sequens communiter deducitur **Conclusio** assertio: Pro peccatis manifestis publica est imponenda poenitentia. Probat eam textus in cap. si peccaverit 2. quest. 1. cap. finali 15. quest. 5. cap. si quis potestatem 23. quest. 4. cap. ego 42. de consecr. dist. 2. Trident. sess. 24. de reform. cap. 8. Concilium Rhemense 2. can. 31. Concil. Ingolhem. Si quis infra regnum rapinas fecerit, si publice fuerit actum, publicam agat poenitentiam juxta canonum sanctorum sanctiones: si vero occulte, sacerdotum consilio ex hoc agat poenitentiam. Arelat. 2. can. 26. Et qui publico crimine convicti sunt rei, publice judicentur. Carthag. can. 46. apud Balsam. Rabanus lib. 2. de instit. cleric. cap. 30. Quorum peccata sunt in publico, in publico debet esse poenitentia. Illustrant ultra congestos à Barbola Joannes à Capistrum in reper. ad hunc textum, P. Gregor. lib. 1. part. tit. 10. cap. 3. Covarr. lib. 2. var. cap. 10. Bellarm. tom. 2. controv. lib. 1. de poenit. cap. 21. & 22. Cellotius lib. 2. de hierarch. cap. 18. Joan. Dartis in Decret. ad 22. quest. 6. D. Joannes de Otalora Praes. Cancell. Granat. de irregul. ex poenitentia publica. excursu 1. num. 6.

3. **Impugnatur** tradita assertio.

Sed pro dubitandi ratione in praesentem assertionem ita infurgo. Peccatorum correctio non ex eorum publica, seu occulta perpetratioe aestimanda est, sed potius ex eorum gravitate; nam improbatà stoicorum sententià, qui existimabant omnia peccata paria esse, ut refert Cyprianus in epist. ad Antoniam, ibi: Alia est Philosophorum, & Stoicorum ratio, qui dicunt omnia peccata paria esse, & virum gravem non facile scilicet oportere; inter Christianos, & Philosophos plurimum distat, & Ecclesia semper alia peccata leviora, alia graviora, alia exitiosa pronuntiavit. Tertullianus lib. de pudicitia, cap. 19. ibi: Sunt & contraria istis, ut graviora, & exitiosa, quae veniam non capiant, homicidium, idololatria, fraus, negatio, blasphemia, utique & moechia, & fornicatio, & si quae alia. Unde pro eorum gravitate modò graviolem, modò leviolem poenitentiam injungi legimus in poenitent. Romano. Igitur delicti atrocitas, non verò notorietas attendi debet ad poenitentiam injungendam. Quare D. Basilus apud Simeonem Magistrum concione 8. de poenitentia, hortatur poenitentem, ut quae clam admisit, palam in verècundè profiteatur. Tui, inquit, vult misereri iudex, suarumque te miserationum facere participem, modò te post peccatum humilem inveniat, dolore contritum, sceleratua multum deplorantem, quae clam admisisti palam in verècundè profitentem, omnem à fratribus petentem, ut in paranda tibi medicina tecum simul laborent, invigilent. Et Gennadius Massiliensis de dogmatibus ecclesiasticis, cap. 53. Nam quem post baptismum mortalia crimina commissa premunt, horror prius publicam poenitentiam satis facere. Et ante illos Ori-

genes homil. 2. Proba, inquit, prius medicum, cui debeas causam languoris exponere, qui sciat infirmari cum infirmitate, flere cum fletu; qui condolendi, & compatiendi noverit disciplinam, ita ut demum, si quid ille dixerit, facias, & sequaris; si intellexerit, & prevederit talem esse languorem, qui in conventu totius Ecclesiae debet exponi, & curari, ex quo sortasse & ceteri adficiari poterunt, & tu ipse facile sanari, multa hoc quidem deliberatione, & satis perito medici illius consilio procurandum est. Et generaliter Hincmarus ait in Capitulis loco supra citato, ut qui peccatum criminale perpetravit, poenitentiam agat publicam. Et canones Niceni, Ancyrani, Laodice. & D. Basilii, Gregorii Nysseni, & poenitentiales Bedae, & Rabani Mauri de poenitentibus publicis spectant ad varia crimina, non habita ratione quod sint publica. Et è contrariò peccata venialia, etsi palam admittà, nunquam per publicam poenitentiam fuisse expiata, probant Bagothius dissert. 1. de poenitent. cap. 8. sect. 4. & sequenti, D. Joannes Otalora disto. excursu. numer. 7. Ergo non rectè in praesenti absolute docetur, peccata manifesta publicam poenitentiam esse corrigenda.

Qua dubitandi ratione non obstante vera est praesens assertio, pro cuius expositione sciendum est, quod cum in ipsum genus humanum pessima peccandi profuisset libido, inde omnis aetas ab adolescentia in malum prona est; adauxit enim natura vitium hominum prolapsa conditio: nam peccatum, quod communem lucem effugere verecundioribus illis saeculis curabat, publicis oculis se subjicere non erubescit. Hinc multiplex delictorum genus, quod à saculo movebitur, si natuta non perstrinxerit, disciplina persuaserit, censura non compresserit. Eam itaque adhibuit vindictis peccatis Ecclesia medelam, ut publica publicam corripere animadvertitione; & quae universam commovent civitatem, publica, & solennis poenitentia coërceret; ut ita ille, qui propriam conscientiam testem non horrebat, humanam saltem notam pertimesceret: observandum ergo, poenitentiam duplicem esse, aliam publicam, aliam privatam. Publica iterum dividitur in publicam solennem, & non solennem; privata item subdividitur, ut alia sit sacramentum, alia virtus tantum. Docuerunt Cellotius lib. 3. de hierarch. cap. 18. Roussel. lib. 1. hist. Pontific. jurisdict. cap. 6. num. 15. ad quas species reducenda sunt alia tradita per Turremcrematam in cap. si quis post remissionem, 50. dist. Suarium in tract. de poenitentia, princip. & de censur. disputat. 4. sect. 2. num. 3. Martinon. de poenit. in princip. Poenitentia publica tantum erat, quae publice fiebat, simplicibusque constabat ceremoniis, veluti peregrinatione cum baculo, & pera benedictis, aut cilicij aperta delatione, seu veste mutata, cap. quamvis, 50. dist. cap. sacerdos 2. de poenitent. dist. 6. ibi: Omnibus diebus vite suae peregrinandus pergat. Et l. 20. tit. 3. part. 1. Publica est llamada otra manera de poenitentia, que se face concexeramente. Esta es quando mandan à alguno, que vaya en romeria otrava consigo palo, cordal, o escapulario, o otra vestidura, comode orden, o que trayasierro cenido en el bracco, o en el cuello, o que an de desnudo, o en pannaos menores. Publica haec poenitentia imponebatur pro peccatis publicis, etsi non ea exitiosa essent, juxta praesentem

4. De tri. poenit. tenia.

præsentem textum, & alios supra adductos: de qua pœnitentia agit Caballarius in not. Concil. fol. 91. ad Concil. Nicæn. Publica verò, & solennis pœnitentia severior erat, ideoque tantum imponebatur pro criminibus exitiosis, & quæ universum populum in scandalum adduxissent, veluti pro homicidio, pro Apostasia, & similibus, cap. placuit 68. vers. Cum verò, cap. final. 50. dist. cap. admonere 8. cap. latorem 15. 33. quest. 2. cap. falsa 6. de pœnit. dist. 5. nec enim sufficiens erat horum criminum reis privata pœnitentia, sed opus erat hujusmodi delicta judicio Ecclesiæ publicè subjicere, ut notavit Simancas de catholicis, tit. 46. n. 1. & per hanc pœnitentiam solennem reum humiliari; quamobrem humillima pœnitentia vocatur hæc à D. Augustino relato in cap. quamvis, 62. 50. dist. cap. quamvis 22. cap. in tantum 33. de pœnit. dist. 3. Severitas hujus pœnitentiæ, & amaritudo consistebat in exercitiis acrioris pœnitentiæ, & transitu graduum, quorum amarissimos gressus referunt Patres Concilii Agathen. in cap. in capite, 50. dist. Alfonso noster in l. 18. tit. 3. part. 1. non enim solum vestem propriam, & arma deponerant, ciliciumque induerant, capite attonso, cap. pœnitentes. 63. ibi: Si autem comas non amputaverint, aut vestimenta non mutaverint, abiciantur: 50. dist. Concilium Toletanum 6. can. 7. Verum in diversis locis, modò extra Ecclesiam, modò prope Ecclesiam, inter audientes, hieantes, catechumenos consistebant; quorum graduum tempus, exercitia, & ritus hujus pœnitentiæ, pro expositione textus in dist. cap. in capite, 50. dist. retulerunt Filescus in opusculo de Quadragesima, cap. 12. Lantmeter lib. 2. de veteri clerico, cap. 93. Basilius in opusculo de imped. matrim. cap. 65. Loaylas in can. 6. Concil. Tolet. 6. Souchetus in not. ad Carnot. epist. 228. Acunna in dist. cap. in capite, Bellarm. lib. 1. de pœnit. cap. 22. Joannes Bassus de statib. hominum, 2. part. tit. de pœnitent. statu. Albaspineus lib. 2. obs. cap. 1. cum sequent. Dionysius Petavius in notis ad Synesum, in diatrib. de pœnit. Georgius Ambian, ad Tertul. in tract. de pudicitia, Corjolanus in notis ad Concilium Auxitanum, in addit. ad summam, fol. 94. Hugo Menardus in notis ad librum sacram. D. Gregorii, fol. 223. & 221. Gibalinus de clausura regul. disquis. 2. cap. 3. per tot. Cironius in parat. ad hunc tit. & lib. 1. observ. cap. 16. Menardus ad concord. regul. cap. 33. §. 1. Datis in tract. de pœnit. & ad 26. quest. 6. D. Joan. de Otalora de pœnit. & nos in cap. 1. de bigam. Christ. Lupus in can. 11. Concil. Nicæn. Pœnitentia ut virtus, est actus plangendi præterita mala, cum proposito iterum non committendi, de qua in cap. ecce 39. de pœnit. dist. 1. & in cap. 1. cap. pœnitentiam 6. de pœnit. dist. 3. D. Thomas 3. part. quest. 84. art. 10. ad 4. Pœnitentia ut sacramentum est, cum signis externis ritè rectèque peccata sacerdoti confitentur, accedente ejus absolutioe, de qua agunt omnes Moralistæ scribentes de hoc sacramento, Gazetus ad Cassianum collat. 20. cap. 5. Petrus Gregor. in cap. conquerente, cap. 12. num. 2. Filescus in opusculo de confessione auriculari, & non infra in cap. quod quidam, & in cap. omnis.

5. Deinde sciendum est, inter pœnitentiam solennem, publicam, & privatam nonnullas verari differentias. Prima, quòd solennis tantum ob graviora peccata, quæ universum populum turbarent, imponebatur, cap. placuit, 68. 50. D. D. Gonzal. in Decretal. Tom. 7.

dist. publica injungebatur pro peccatis graviori- niten- bus publicè admissis, ex quibus non ita grave tiam scandalum ortum fuerat, cap. de pœnitentibus 17. solennè de pœnit. dist. 7. privata verò tantum pro peccatis clam admissis, quia qui occultè labitur, secreta debet correctione purgari, cap. quem pœnitet 88. de pœnitent. dist. 1. ibi: Et si peccatum occultum est sufficiat referre in notitiam sacerdotis. Et cap. si peccaverit 19. 2. quest. 1. ibi: Quia enim secretum fuit quando in te peccavit, secretum quare cum corrigis quod in te peccavit, nam si solum nos si quia peccavit in te, & cum vis coram omnibus arguere, non es correptor, sed proditor. Et cap. si quis 31. 23. quest. 4. cap. final. 15. quest. 5. Et si peccatum grave sit, cap. questum 7. ibi: Non tamen publica (nisi in publicum id veniat) pœnitentia debet imponi. Faciunt textus in cap. christiana 23. 32. quest. 5. ibi: Et non habent peccata latentia vindictam, Et B. Benedictus cap. 46. sua regule, ubi jubet apud patrem tantum spirituale occultum peccatum proflare, illis verbis: Si anima verò peccati causa latens fuerit, tantum Abbati, aut spiritalibus senioribus patefaciant, qui sciant curare, & sua, & aliena vulnera, & non detegere, aut publicare. Alia differentia in eo consistit, quòd pœnitentiam solennem tantum Episcopus injungere poterat, ut probavi in cap. accedentibus, de privil. publicam verò etiam simplex sacerdos imponere poterat, cap. ministerium 2. de offic. Archiepiscop. l. 20. tit. 3. part. 1. Et est pœnitentia pœde da qualquier clerigo Missa cantano. Alia differentia etiam versatur in eo, quòd pœnitentia solennis semel tantum in vita peragi poterat, cap. si quis post remissionem 61. 50. dist. cap. quamvis 22. cap. in tantum 33. de pœnit. dist. 3. de qua pœnitentia exaudiendi sunt Cyrillus Alexandrinus lib. 15. in Levitic. ibi: In gravioribus criminibus semel pœnitentia conceditur locus. D. Ambrosius relatus in cap. reperiuntur 2. de pœnitentia dist. 3. ibi: Quia sicut unum baptisma, ita & unica pœnitentia. Ad publicam verò sæpius quis admittebatur, & etiam ad privatam. Cujus differentia rationem assignat Sotus in 4. dist. 19. quest. 2. art. 5. ad 3. Etiam alia differentia dabatur in eo, quòd sacerdotibus solemnis pœnitentia injungi non poterat, publica verò imponi valebat, ut probavi in cap. 1. de bigamis non ordin. Tandem & illud discrimen inter solennem, & publicam pœnitentiam agnoscitur, quòd publica omnibus læicis indistinctè imponi poterat; solennis verò conjugatis, nisi ex consensu conjugis, imponi non valebat, cap. final. 33. quest. 4. Concil. Aurelian. 3. can. 19. latè illustravi in canonibus Concilii Il- liber.

His suppositis apparet ratio præsentis textus; ideo enim peccata publica publicè debent pœnitentia reparari, ut eo exemplo deterreantur, qui publicè peccare non erubescunt: quare D. Augustinus in enchirid. ad Laurentium, cap. 8. de his peccatis publicis agens, ait: Usque adeo, ut non solum occultanda, verum etiam predicanda, ac diffamanda peccata videantur. Quis est præcipuus finis pœnarum, videlicet ut ipsi rei emendentur, & alii exemplo terreantur, l. si quis fortè 6. §. si quis, l. si pœna 20. l. capitalium 28. §. penult. ff. de pœnis, l. sanctio 41. ff. cod. cap. frater, in fine 17. quest. 4. cap. prodest. 23. questione 5. Faciunt Divus Augustinus homil. ult. cap. 2. Ut si peccatum ejus non solum in gravi ejus malo, sed etiam in tanto scandalo est aliorum, atque hoc expedire utilitati

6. Traditur ratio decidendi.

Ecclesia videtur Antistiti, in notitia multorum, vel etiam totius plebis agere penitentiam non recuset. D. Chrysothomus eclog. de peccato, & confes. Illustrant Ritherursius ad Salvianum fol. 52. Rectè ergo in præfenti statuitur, manifesta peccata publicè esse correctione emendanda, ut ita populus, qui ob peccatum scandalum patiebatur, videat illud impunitum non manere; & in eo, in quo scandalum passus fuit, exemplum penitentia agnoscat.

7.
Dissol-
vitur
dubitã-
diratio.

Nec obstat dubitandi ratio supra adducta; nam licet atrocitas, seu gravitas delicti attendatur quoad penam injungendam; tamen quoad modum penitentia publicæ, seu privatæ tantum inspicitur scandalum, seu notorietas peccati. Unde primis Ecclesiæ saculis non tantum graviora peccata perpetrantes, verum & minora, si publica erant, penitentiam publicam peragebant. D. Cyprianus epist. 47. ibi: *In minoribus delictis, quæ non in Deum committuntur, penitentia agitur justo tempore, & exomologesis sit inspecta vitæ eius qui agit penitentiam, cum nec ad communionem venire quis possit, nisi prius illi ab Episcopo, & Clero manus fuerit imposita. Quem locum latè expendit Pamelius ad Tertullianum lib. de penitent. cap. 9. nu. 53. Nec obstat, quod de peccatis venialibus dicebamus; nam ea semper Ecclesia, ut levia faciliè excutiebatur, & ita ob ea penitentiam publicam nunquam indicebat, ut probat Bagozius ut supra.*

8.
Expo-
nitur
Concil.
Neocæ-
sar.
can. 4.

Ex supra traditis nonnulli exponunt textum in can. 4. Concil. Neocæsar. in illis verbis: *Si quis mulierem concupiscens proposuerit cum ea dormire & desiderium eius non pervenerit ad effectum, manifestum est, quod per gratiam fuerit liberatus. Qui textus valde difficilis est, nam si mens polluta fuit, quomodo gratia Dei liberatus dicitur? Cui difficultati solutionem affert Gibalinus de clausura re-*

*gul. disquisit. 2. cap. 4. §. 5. num. 21. ex supra traditis, videlicet, quod licet in hoc casu mortalis culpa adfuerit, tamen quia ea fuit interna, & non publica, penitentia publica non imponitur, immò & diversa pœna per sacros canones indicitur illi, qui peccatum mente concepit; ac illi, qui opere sequuto consummavit. D. Basilus ad Amphilocho. can. 70. ibi: *Diaconus, qui pollutus in labris, & se eo usque peccasse confessus est, à ministerio prohibetur: ut autem sit sacramentorum cum diaconis particeps, dignus habeatur. Si quis autem amplius peccasse deprehensus fuerit, in quocunque si gradu, deponetur. In cujus scholiis Balsamon explicat, quod sit Diaconum in labris pollutus. Itaque juxta Gibalinum ubi supra, textus ille accipiendus est de pœna mitiori imponenda illi, qui opere sequuto peccatum non consummavit. Observanda tamen sunt verba illa, gratia Dei liberatus, quæ innuunt peccatorem illum potius beneficio Dei, quam animi destinatione fuisse à peccato servatum: quod & prophani scriptores de fato, & vi Numinum usurparunt. Sic Plato lib. 9. de legibus, quo loco pœnam ejus, qui cum hominem vellet occidere, vulneraverit tantum, mitigandam hac ratione censet, quod dæmonis beneficio potius habenda sit gratia, qui & illum mortis periculo, & hunc imminentis supplicii gravitate liberavit. Sc Consultus in l. nihil 32. ff. ad leg. jul. de adult. ait: *Licet interempto adultero mulier supervixerit, post tam gravia vulnera, quæ ei pater insulerat, magis fato quam voluntate ejus servata est. Facit Quintilian. declamat. 281. ubi agens de filio, qui occurrens in solitudine patri, stricto gladio coëgit eum abdicationem remittere: Si discerem, ait, obstiti tibi vis numinum, & tacita quedam illius sollicitudinis religio. Observebant Fornerius lib. 6. ver. quorid. cap. 9. Justel. in dist. cap. 4. Concil. Neocæsar.***

CAPUT II.

Ex Concilio^a Maguntiensis.

Qui Presbyterum occidit, xij. annorum penitentia secundum canones imponatur: aut si negaverit, si liber est, cum lxxij. juret; si autem servus super^b duodecim vomeres ferventes se expurget: convictus noxâ usque ad ultimum tempus vitæ militiæ^c cingulo careat, & absque spe conjugii maneat.

NOTÆ.

1. a **M**aguntiensis.) Ita etiam legitur in prima collectione, sub tit. de purgatione vulgari, cap. 2. & ex Synodo Moguntina sub Rabano Archiepiscopo, can. 24. citatur textus hic à Burchardo lib. 6. Decreti, cap. 7. Carnotensis part. 10. c. 136. & sub nomine Paleæ refertur textus hic à Gratiano in cap. qui presbyterum 24. 17. quest. 4. referturque in Penitentiali Romano, cap. 1.
2. b **Duodecim vomeres.**) Hæc verba omisit Raymondus, quia judicium hoc purgationis vulgaris jam prohibitum erat variis Ecclesiæ canonibus, ut probavi in cap. final. de purgat. vulgari.
3. c **Militiæ cingulo.**) Id est ut arma non deferant dum penitentiam solemnem faciunt, ut etiam cavetur in Concilio Vormatiensi, can. 20. ibi: *Si sacerdotem voluntariè occidisti, carnem non manduces, vinum non bibas, cunctis diebus vita tue jejunes quoridie usque ad vesperam, exceptis diebus fe-*

stis, & Dominicis; arma non feras, equum non ascendas, Ecclesiam per quinquennium non ingrediaris. Carnotensis epist. 160. Militi, qui monacho virgilia ademerat, arma detracta, & annorum XIV. penitentia indicta. Idem cavetur lib. 3. Capit. c. 22. & lib. 6. c. 90. & 97. & ita quia consistentibus in penitentia solenni prohibitum erat arma deferre, atque uxorem ducere, ideo in præfenti occidenti presbyterum juberi cingulum militiæ deponere, & à conjugio se abstinere, docuerunt communiter repetentes hic, & Sanchez de matrim. lib. 7. disp. 6. Gibalinus de censur. in synopsi, verbo Homicidium Carleval. de judicis to. 1. tit. 1. disp. 1. sect. 4. q. 6. Sed verius credo, majorem pœnam contineri in illis verbis, usque ad ultimum vitæ tempus militiæ cingulo careat; cum non tantum prohibeatur militiæ cingulum occidenti presbyterum per duodecim annos, per quos penitentiam peragere debebat, sed in perpetuum. Existimo ergo per illa verba, militiæ cingulo, non armorum delationem prohiberi, sed potius munera